

skove, som vi overhovedet have, er der jo kun for Jægersborg Dyrehaves Vedkommende og til Dels ogsaa for det Nord for Dyrehavsplænen liggende Skovindelukkes Vedkommende Tale om Fredning af en saadan Art, at det, saa at sige, kun er det æstetiske Synspunkt, der er det bestemmende. Og hvad vilde vel ogsaa Københavnerne eller de fremmede Turister sige, der komme og besøge København blandt andet for at se de nordsjællandske landskabelige Skønheder, hvis de en skønne Dag saa, at de herlige Ege i Jægersborg Dyrehave eller de bekendte Tjørne paa Plænen vare kappede og fældede, de Tjørne, som allerede Humboldt i Slutningen af det 18de Aarhundrede beundrede? Men Forholdet er jo dette, at en tilsvarende Bestyrtelse meget let vil kunne gribe Københavnerne, naar man en skønne Dag paa andre af de mest besøgte Punkter i Nordsjælland kan risikere i en ikke alt for fjern Fremtid at se f. Eks. det smukke Skovparti, som danner Bakkekammen paa Geels Bakke, fældet og erstattet med nye spæde Planter. En skønne Dag kunne Skovgæsterne overraskes ved, at dette skønne Syn er borte, og at nogle smaa usle Buske ville have erstattet de høje, herlige Bøge, under hvis Skygge de hidtil have kørt og gaaet. Hvad dette betyder i hele Nordsjællands landskabelige Fysiognomi, vil enhver let kunne forstaa.

Det staar for mig saaledes, at de æstetiske Værdier, der knytte sig hertil, langt overgaa, hvad der kan indvindes ved at fælde disse Bøge eller i det hele disse store Træer. Naar det nemlig er saaledes, at store Partier af de Skove, her er Tale om, i en nogenlunde nær Fremtid staa for Fald, beror det jo paa, at disse Skove i dette Øjeblik drives og i en lang Aarrække ere blevne drevne, hvad skal jeg kalde det — fuldstændig forstmæssigt. Det vil altsaa sige, at naar Skovene have naaet en vis Modenhed, skulle Træerne fældes for at give Plads for unge Planter. Det gaar jo i Skovbruget, som det gaar i Agerbruget: Træerne skulle vokse op, og saa skulle de høstes. Men nu er det altsaa saa uheldigt, at netop, naar Træerne ere komne i den Alder, hvor man fra et forstmæssigt Synspunkt mener det hensigtsmæssigt at fælde dem, fordi Vedmassen da er størst, og de da ville give det størst mulige pekuniære Udbytte, have de ogsaa fra et æstetisk Synspunkt faaet deres skønneste Udfoldelse. Og for de Skoves Vedkommende, her er Tale om, er den forstmæssige Drift jo særlig dyr. Det

ligger i, at de vedkommende Skove ligge i Nærheden af den store Stad, og som Følge deraf Arbejdslønnen maa være særlig høj, ligesom ogsaa de Foranstaltninger, der ere nødvendige for at værne Skovbestanden mod Overgreb fra Skovgæsternes Side, ere særlig kostbare. Man skulde paa den anden Side tro, at til Gengæld var Afsætningen saa meget lettere, men dette er jo ikke Tilfældet. Netop i den store By København gaas der med et forbløffende hastigt Tempo i de senere Aaringer over til Opvarmningsmetoder, som gøre, at Efterspørgselen efter Skovmaterialet, Brænde, bliver mindre og mindre. Lad mig blot nævne et saadant Eksempel som, at den store Leverance paa 700 Favne Træ, som det nordsjællandske Forstdistrikt har haft til de ministerielle Kontorer, er bortfalden af den simple Grund, at der er indrettet Centralvarme i Kancellibygningen. Og saaledes er det paa mangfoldige andre Omraader; den store Forbruger efter den anden gaar bort.

Som Følge deraf er det min fulde og faste Overbevisning, at det ikke vil være noget stort pekuniært Offer at frede om Højskoven i disse Skove. Jeg siger udtrykkelig *Højskoven*, da der aldeles ikke er Tale om at gennemføre en fuldstændig Fredning. Der er kun Tale om at frede visse enkelte Partier, som f. Eks. de af mig nævnte, Bakkekammen ved Geels Skov, hele Strækningen fra Holte og ned til Ravnsholt Hegn og til Dels ogsaa visse Steder af Rudershegn. Det pekuniære Offer ved at lade disse Træer staa vil være ringe, eller man kan ogsaa udtrykke det saaledes, at hvis man driver Skovene forstmæssigt og hugger dem, vil det pekuniære Udbytte, som Statskassen derved kan faa, være i højeste Grad forsvindende, medens de æstetiske Værdier, som ødelægges derved og ødelægges for Aarhundreder, ere af en ganske anderledes Betydning og af en ligefrem uomdisputabel Kulturbetydning af højeste Rang. Efterhaanden som den store By skyder sine Arme ud til alle Sider og Villabebyggelse finder Sted i stadig stigende Grad omkring København, forringes den landskabelige Skønhed, og Byens Beboere maa for at søge frisk Luft og faa Naturindtryk søge længere og længere ud. I de heromhandlede Skove ville Københavnerne endnu i en uoverskuelig Fremtid kunne søge æstetisk Tilfredsstillelse, kunne foretage de Skovture, der jo ogsaa hygiejnisk set spille en stor Rolle for den store By.